

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2832

Vragen van het lid **Stultiens** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het schrappen van 80 tot 100 banen door Universiteit Utrecht* (ingezonden 26 juni 2025).

Antwoord van Minister **Bruins** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 14 augustus 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2701.

Vraag 1

Kent u het bericht dat Universiteit Utrecht door de aangekondigde kabinets-bezuinigingen tussen 2025 en 2029 structureel tientallen miljoenen moet besparen, met als gevolg dat 80 tot 100 banen worden geschrapt en de dienstverlening zal worden versoerd, in aanvulling op eerdere bezuinigingen die leidden tot het schrappen van de opleidingen Duits, Frans, Islam en Arabisch, Italiaans, Keltisch en religiewetenschappen? Zo ja, wat vindt u van dit bericht?¹

Antwoord 1

Ik ben bekend met het bericht. De Universiteit Utrecht geeft aan dat maatregelen nodig zijn om de instelling op termijn financieel gezond te houden. Universiteiten melden dat er meerdere redenen zijn voor bezuinigingen zoals een (verwachte) daling van de studentenaantallen en gestegen kosten. Universiteit Utrecht verwijst naast de bezuinigingen vanuit dit kabinet op onderwijs onder andere naar het aflopen van de tijdelijke middelen voor het Nationaal Programma Onderwijs. Met deze tijdelijke middelen hebben onderwijsinstellingen extra personeel aangenomen om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen. Met het aflopen van deze middelen heeft de universiteit keuzes moeten maken.

Ik vertrouw erop dat instellingen weloverwogen keuzes maken. De UU heeft de autonomie om het budget naar eigen inzicht in te zetten en deze keuzes behoren tot de verantwoordelijkheid van instellingen. Ik begrijp dat dergelijke besluiten grote impact kunnen hebben op de UU en diens medewerkers.

¹ «Universiteit Utrecht bezuinigt en schrapt 80 tot 100 banen», [www.nos.nl](https://www.nos.nl/artikel/2572421-universiteit-utrecht-bezuinig-en-schrapt-80-tot-100-banen) 25 juni 2025 (<https://www.nos.nl/artikel/2572421-universiteit-utrecht-bezuinig-en-schrapt-80-tot-100-banen>)

Vraag 2

Wat vindt u ervan dat studierichtingen worden geschrapt uit financiële overwegingen?

Antwoord 2

Instellingen hebben autonomie over het starten, stoppen en het vormgeven van hun onderwijs en onderzoek. Het onderwijs en onderzoek is daarbij altijd in beweging. Daar kunnen allerlei beweegredenen aan ten grondslag liggen, ook financiële. Instellingen bepalen zelf hoe ze de middelen voor onderwijs en onderzoek inzetten: ze hebben bestedingsvrijheid.

Overigens betekent het stoppen van een studierichting niet per definitie dat het onderwijs en onderzoek in die richting ook verdwijnt van de universiteit. Soms wordt dit voortgezet in andere vormen. Met het aangekondigde beleid uit mijn beleidsbrief wil ik daarnaast bewerkstelligen dat universiteiten en hogescholen gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de ontwikkeling van het opleidingsaanbod en in samenhang keuzes maken over bijvoorbeeld het starten dan wel stoppen van opleidingen.

Vraag 3

Wat vindt u van de ontwikkeling dat universiteitsgebouwen minder vaak zullen worden opengesteld, vaker gekozen moet worden voor online overleggen en buitenlandse reizen moeten worden verminderd?

Antwoord 3

Om hun organisatie financieel gezond te houden, moeten instellingen soms ook lastige keuzes maken. Dit sluit aan bij de hoge mate van autonomie van de hogescholen en universiteiten. Ik vertrouw erop dat de UU, maar ook andere instellingen, dergelijke keuzes weloverwogen nemen.

Vraag 4

Welke gevolgen heeft dit naar uw oordeel voor de onderwijs- en onderzoeks-kwaliteit?

Antwoord 4

Zoals aangegeven hebben hogescholen en universiteiten een hoge mate van autonomie en is het aan de instellingen zelf om keuzes te maken over het primaire proces, de inhoud van onderwijs en onderzoek en de ondersteunende diensten. De universiteit geeft aan te bezuinigen op de ondersteunende (staf- en bestuurs)diensten, zoals de afdelingen facilitair en huisvesting, IT, communicatie, beleid, human resources (HR) en financiën. Ik begrijp dat dit ingrijpende keuzes zijn voor de universiteit en dat dit ook zeer vervelend is voor de medewerkers van Universiteit Utrecht. Ik heb er tegelijkertijd vertrouwen in dat instellingen weloverwogen keuzes maken. Instellingen moeten hiernaast – ongeacht de bezuinigingen – ervoor zorgdragen dat alle opleidingen in het hbo en wo (blijven) voldoen aan de kwaliteitseisen die volgen uit het accreditatiekader. Dat blijft onverminderd het uitgangspunt. De NVAO borgt de kwaliteit van opleidingen via het 6 jaarlijkse accreditatieproces.

Vraag 5

Deelt u de mening dat de door de aangekondigde bezuinigingen op het hoger onderwijs ingegeven beslissingen kennisvernietiging in de hand werkt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

De achtergrond van de bezuinigingen op de instellingen is vaak divers en niet één op één te relateren aan de bezuinigingen van het kabinet. Naast de bezuinigingen worden instellingen bijvoorbeeld geconfronteerd met dalende studentenaantallen en stijgende kosten. Dat vraagt keuzes van de instellingen die ze weloverwogen maken. Zoals ook eerder aangegeven, is bovendien het veld van onderwijs en onderzoek altijd in beweging. Er komen opleidingen bij en er stoppen opleidingen en dat geldt eveneens voor onderzoek.

Vraag 6

Bent u bereid om in overleg te gaan met hoger onderwijsinstellingen om te bezien hoe zo veel mogelijk kennis kan worden behouden en het serviciveau van hoger onderwijsinstellingen op peil kan worden gehouden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

De hogescholen en universiteiten hebben een hoge mate van autonomie. Hierbij hoort ook de verantwoordelijkheid om dergelijke keuzes te maken om de instelling financieel gezond te houden. Ik vertrouw erop dat de instelling zorgvuldig tot haar keuzes komt en hierbij de medezeggenschap en het interne toezicht betreft. Wanneer het gaat om het stoppen van opleidingen ga ik er tot slot van uit dat er overleg wordt gevoerd met collega-instellingen met soortgelijke opleidingen.